

BAJTÁRSI

LEVÉL

1963. XVI. évi. 2. sz. levél: ..... 11. oldal ..... Utrecht, 1963. febr. 10. :-

EGYSEGRŐL ALMODOM.

Gyakran hallottunk és hallunk még ma is "mondásokat", melyek nagyon régi, talán még a napkeleti bölcsék idejéből származnak. Ezek a szerint, hogy mennyi bennük az igazság, vagy időt állóak, vagy pedig a keletkezésük után mindjárt a feledésbe merülnek. Az időt álló "mondások" az igazak és bölcsék. Az általunk is jól ismertek közül ilyennek gondolom azt, hogy "egységben az erő", - vagyis nagyobb erőt kifejezni csak egységben lehet.

Amikor a vörös áradat veszélye Magyarországot elérte, odahaza gyakran lehetett hallani: egység, egység és megint csak, hogy egységet! Az erő, a hathatós erő után való sóvárgás és vágyódás nyilvánult meg ebben.

Az egység keresésében én most nem az összmagyarságra, csak testületünkre, a m. kir. csendőrségre gondolok. Meggyőződésem és hitem, hogy nálunk az egység megvolt, megvan és megmarad a jövőben is mindaddig, amíg két csendőr él ebben a világban.

Azért mondom, hogy kettő, mert ha az Isten úgy rendelné, hogy már csak kettő maradjon, még azok is keresni fogják egymás kezét. És azért említem, hogy a világban, mert mi csendőrök, honfitársainkkal együtt szétszóródtunk a szélrózsa minden irányába. Súlyos csapás ez a számunkra, de a mi egységünket még sem gátolja, legfeljebb csak nehezíti, és olykor zavarja.

Ugy mondják, hogy teljesen egységes semmi nem lehet, mert hiszen "még az ujjunk sem egyforma". Ilyenkor aztán azt is hozzáfűzik, hogy "nem is mennyiség, hanem a minőség a fontos!"

Az általános szabály alól mi csendőrök sem vagyunk kivételek. Az ujjainkhoz hasonlóan találhatunk nálunk is látszólagos kivételeket. Ilyen pl. egyik csoportunk külön válása. De még a szervezet csoportjaink területén is akadnak bajtársak, akik eddig - többszöri hívásunk dacára - nem mutatkoztak közöttünk, sőt még meg sem szólaltak.

Ugy gondolom, hogy ezek a bajtársak túl óvatosak, esetleg számítóak, vagy személyes sértődöttségük miatt tartózkodók. Lehetséges, hogy a közel 20 éves reménytelen várakozásban már el is fásultak, vagy elkeseredettek, mert már munkaképtelenek, vagy már családjukkal össze nem kerülhettek. Elképzelek és feltételezek tehát sok mindent, csak éppen azt nem, hogy ők már nem lennének vagy másfajta csendőrök volnának. Szerintem másfajta már csak azért sem lehetnek, mert csendőri szempontból nekünk egy a multunk, egy a jelenünk, s így együtt kell hinnünk a jövőnkben is.

Az elválás és elmaradás mindig nehéz; szívet marcangoló és lelket mélyen megülő rettenetes érzés mindazoknak, akik egymást szeretik. Mi pedig szeretjük egymást! Ennek következményeként a különválás, az elmaradás bűn is! Olyan bűn, amely fáj nekem, fáj Neked és fáj Mindannyiunknak, mert mi együvé tartozó magyarok, együttérző bajtársak és valóban magyar csendőrök is vagyunk!

Kedves Bajtársak! Ha a mi egységünk és az én hitem nemcsak álom...-öröm és boldogság száll majd egyszer szeretett Hazánkra és sokat szenvedett Népünkre. Reánk csendőrökre is kisütne a nap újra, és felettünk a csillagok is fényesebben ragyognának. Lapunknak nem lenne anyagi gondjai,- Vezetőnk meglegedetten mosolyogna,- a hatalmas Isten pedig áldaná és segítené a mi közös munkánkat.

Bihari Bünlátó.

oooOooo

Arany János, nagy költőnk, most is időszerű költeményét idézzük az alábbiakban, amelyet akkor alkotott, amikor a rosszba beletörődés jeleit vette észre, kifakadt a sors ellen és keserűen rázta meg az áléltakat:

Ha álom az élet: miért nem jön az óra,
Mely felébresszen egy boldogabb valóra?
Mért, hogy ennyi rémes, gyötörő álomlázást
Eszméletre nem hoz csattogás, villámlás?
S ha élet az álom: miért oly szibbatag,
Kimerült, kifáradt, egykedvű, sivatag?
Bánatból-örömből az örömrész hol van?
Túrést a cselekvés miért nem váltja sorban?
Ne nevezd halálnak, mert hazugság lenne:
Nincs a nyugalomnak boldogsága benne;
Kínja vonaglásban adja jelenségét,
S bár reménye nincsen, megmarad a kétség.
Volna hát legalább a fájdalom élénk,
Hogy érezve kínját, ez érzésben élénk...

oooOooo

A MARTINKAI ÜTKÖZET.

1944. október 23.

Néhány napja pihenjük a vereckei ütközet irtózatos lelki és testi fájdalmait, mikor ismét nyugtalanító hírek érkeznek zászlóaljunkhoz. A szovjet hadsereg már Csapot támadja, a kiürített Tatarhágón át ellenséges páncélosok ezrei özönlenek. A partizánok, a szovjet csapatok közeledésének örömeire, az eddigi lapulásukat vakmerő és kihívó magatartással cserélték fel. Leküzdésükre cső. erőket igényelnek mindenfelől.

Ilyen körülmények közt kapjuk az újabb parancsot: egy megerősített szakasz helyezkedjék menetkész állapotba.

Engem a kormányzósági palotába hivatnak. Fejér vörgy. urtól személyesen kapom az eligazítást. A Borló havas alján fekvő községekbe partizánok fészkelték be magukat. Ezek közül kisebb-nagyobb egységek éjszakai vállalkozásokat hajtanak végre. Pár nappal előbb az egyik cső. őrsöt támadták meg, az elmúlt éjjel Bábakut és Oláncsertész községekben állomásozó s pihenő honvéd szakaszokat fegyverezték le.

A lakosság és a közigazgatás rendkívül nyugtalan. Segítségét kérnek a közbiztonság helyreállítására. A tbk. ur engem talál alkalmasnak erre a feladatra, s egyben kinevez hátmegi honvéd állomásparancsnoknak. Kárpátalja utolsó napjaiban ilyen csodabogar is előfordulhat: csendőr főhadnagy, mint honvéd állomásparancsnok.

Visszatérek a laktanyába, és ellenőrzöm a felsorakozott szakaszt. Elég ütőképes egység, 3 golyószóró, 10 géppisztoly! Rengeteg kézigránát... Kalmár alhdgy. jelenti, hogy kiadta a laktanya teljes lőszerkészletét.

Megérkezik a tehergépkocsi. Felpakolunk és indulunk. Munkácsig nyugodt az ut! Onnan lövésre készen fordulunk délkeleti irányba. Utunk nagy erdőségeken kanyarog át.

Szürkületkor Hátmegre érünk. A cső. őrsön szállunk meg. Az öpk., Barna Mihály főtörm. jelenti az eseményeket.

Az elmúlt éjjel kopogtak az ajtón. A napos csendőr felkelt, és amint az ajtóhoz lépett, kívülről belelöttek az ajtóba. A lövések zarájára felébredő csendőrök fegyvert ragadtak és ellenálltak. Végül egy fiatal prb. cső. felmászott a padlásra és a cserép alatt nyukukba ejtett egy nyeles kézigránátot. A támadó partizánokat ez igen váratlanul érte.

Nagy ordítások közt cipelték el halottjaikat és sebesültjeiket.

Ugyanezen éjjel a harcokból kivont és felére apadt "Koloszvár" őrszázlőalij pihenő szakaszait meglepték. Az őroket lefegyverezték és felköltötték az alvó legénységet. Arulásra biztatták őket, mert a háborút a szovjet nyeri meg s nincs értelme a további harcnak. A honvédek fegyvereit összetörték, de nem bántották őket.

Az ópk. mutatja a szétlőtt ajtókat, az előtte lévő száradt, fekete vérfoltokat, majd átkísér a honvédekhez.

Bemutakozom a rangidősnek: Simon András fhdgy.-nak. Közölöm, hogy felsőbb parancsra átveszem a honvédek fölötti parancsnokságot is. Nevezett örül megérkezésünknek. Igen fáradtak emberei, a zlj. leharcolt egészség. A hosszú harcok során a legjobb embereket veszítette el, a meglévő legénység zöme 40 éven felüli.

Esteledik, mikor visszatérek az őrszlaktanyára. Sokáig tanulmányozom a térképet és kialakít egy jó védelmi, majd későbbi támadási tervem, mellyel elintézzük a partizánokat.

A honvédek a környező házakba szállásoltak be, így körkörös védelemre rendezkedünk. Honvéd és csendőr vegyes rajok szállják meg a körvédő állásokat, a fontosabb pontokra sorozat-fegyvereket állítunk.

Nagy örömmre távbeszélőn arról értesülök, hogy reggelre bevonul az aknaszlatinai cső. század is segítségünkre.

Az éjszakai csendben tisztán hallatszik a frontzaj. Dörögnek az ágyuk Huszt felől. Nyugodtan pihenünk, a partizánok nem háborgatnak.

Reggel rádióhíreket hallgatok. Budapest másora szünetel, így a londoni adóra állítom a készüléket. Megdöbbenve a következőket hallom: "... az oroszok Csehszlovákiában visszafoglalták Husztot, és Munkács felé törnek előre"...

Erősen csodálkozom a londoni rádió magyar bemondóján, kinek a mi ezeréves hazánk földje "Csehszlovákia", de ebből tisztán látom, hogy számunkra nincs más, mint harc a végsőkig...

Délelőtt bevonul az aknaszlatinai cső. század. Bárczy szds. nem veszi át a parancsnokságot tőlem. Sok régi ismerős érkezett köztük. Legjobban Xantus Gyurkának örülök, ki tavaly századomban szolgált. Televannak fegyverekkel, a Róna-havason zsákmányolták. Sok tányéros golyószóró, dobtáras géppisztoly, kézigránát... Hatalmas erőt képviselünk velük! Komoly ütközetben még nem voltak, veszteségük nincs!

Délután összeülünk a honvédekkel, s megbeszéljük a leggyanusabb falu: Martinka átkutatását. Igen erős és ütőképes századot állítunk össze az önként jelentkező honvédekből és csendőrökből. Xantus hdgy. vállalja a századparancsnokságot. Az itthon maradó rész tartalék, és megszállva tartja a községet.

Éjjel ugy dörögnek az ágyuk, mintha a szomszédban lennének! Hajnalban indul a Xantus század. Elkíséri Simon fhdgy. is. Legalább 15 golyószórójuk van...

Reggelizünk, mikor lövöldözést hallunk a faluból. Kirohanunk, s egyik járőrünk jelenti, hogy lelőttek egy fegyveres polgáriruhás idegent, ki igazoltatási felhívásukra nem állt meg.

Martinka felől is hallatszik a fegyverropogás. Később Vécsy kézigránát hangja is vegyül bele. Több, mint egy órán át tart ez a heves tűzharc, komoly ütközet lett belőle! A század három oldalról veszi körül a községet, s egyszerre támadják. A község melletti dombról tisztán látni a menekülő partizánokat, amint huznak az erdő felé. Egy honvéd szkv. jelenti, hogy az őrzlj. két öreg nehéz puskával is rendelkezik. Azonnal állásba rendelem azokat a dombtetőn, és lövetem a menekülő partizánokat. Lövéseink kiválóan fekszenek!

Kora délután sebesültek érkeznek Martinkáról. Jelentik, hogy sikerült a falut elfoglalni, a partizánok eleinte keményen ellenálltak, később megtörték, s tömegesen menekülnek a Borló erédeibe...

A munkácsi hadikórházból sebesültszállító gépkocsit kérek, egyik honvéd szkv. haslövést kapott.

Feszült várakozás után 16 óra körül bevonul a század. Veszteség: 7 cső. hősihalott, 15 sebesült. A honvédek közül 14 halott, 12 sebesült. Xantus hdgy.-ot hordágyon hozzák emberei. Bal lábszárát robbanó golyóval lőtték át, mely kiszakította a vádliját. Emberei elkötötték

a combját, levágjuk lábáról a csizmát, s ő vidáman jelenti a történeteket: "A parancs szerint három oldalról támadtuk meg Martinkát. A község előtt géppuska tüzet kaptunk, mire a mi golyószóróink is tüzet nyitottak, s hosszú szökelemekkel elértük a falut. A partizánok a házakból védekeztek, a kezdetben igen erős ellenállást fejtettek ki. Házról-házra füstöltük ki őket, többnyire kézigránáttal. Két óra hosszat tartott a küzdelem, mire elértük a község foterét, s egyesülhettek szakaszaink. Jelentős a veszteségünk, de a partizánoké sokkal több. Még a sebesülteik se adták meg magukat, hanem lövöldöztek. A kézigránát felgyújtott néhány karlat, s tűz terjedt el a faluban. Mikor kivonultunk, a partizánok ismeretlen irányból utánun lőttek és akkor sebesültem meg!"

Beérkezik Simon fhggy. is sebesülten. A vállát lőtték keresztül, de csontot nem ért. Raffai bekötözi. Kórházba menni nem akar. Megérkezik a sebesültszállító gépkocsi is, egy orvos zls. azzal. Felrakodunk, adok 4 biztosító esendőrt, s sietnek vissza még a sötétedés előtt.

Megvacsorázunk, majd kinézünk a szabadba. Dél felől vöröslük az ég! Martinka lángokban áll, s az kísérteties vörösre festi az eget... Az ágyudörgés mellett tisztán halljuk a nehéz sorozat-fegyverek, valamint a nagy motorok zugását is. Csak kilométerek választhatnak el az ellenségtől...

Beregszászt hívom telefonon: A cső.laktanya nem felel, s így mi lettünk a legdélebbi erő. Beregszászt kiürítették!

Távbeszélőn jelentem Ungvárra a martinkai kalandot. Parancsot kapok, hogy hajnalban adjuk föl Hátmegyet, és vonuljunk be.

Az utolsó éjszakát a laktanyába tölti a községi jegyző is. Idages, nem tud a községházán egyedül maradni.

Nyugtalanul töltjük az éjszakát. Már hajnali 3 órakor ébresztőt rendelék. Bevonom a tábori őrsöket s a körkörös védelmet. Fel-sorakoztatom az összes erőt: elől az aknaszlatinai cső.század, középen az őrzlj. roncsai, végül a szakaszom, utóvédként.

Deregő hajnalban indulunk Hátmegről. Biztosításról minden egység önállóan gondoskodik. Még egyszer visszanezünk a füstölgő Martinkára, s gyorsított menetben tűnünk el az erdőben.

Mire a nap felkel, szerencsésen tuljutunk a veszélyes részekén.

Munkácson irtózatos a fejtelenség és a zavar. A hírek szerint a V. hadtest most adta fel Szolyvát... Álgya-Papp Zoltán vörgy. ur megsebesült, Boróczy Dénes vezérkari őrgy. elesett! Nagy baj lehet, ha már a hadtestparancsnok megsebesül s a vezérkari főnök elesik...

A várlaktanyában töltjük az éjszakát. Embereink elhelyezése után a cső.sznypk.-ot keresem fel. Csikós Jenő szds. nagy örömmel fogad. Hírei lesújtók: a szovjet hadsereg elfoglalta Csapot, a Tisza tulsó partját erdősápadbéli honvédek és esendőrok védik. Duklánál át-törték a szorost. A harapófogó nemsokára összeér!

Szép lakásában töltjük a munkácsi utolsó éjszakát. Vacsorával kínál, majd feketekávé és konyak mellett hajnalig beszélgetünk, s várjuk sorsunk beteljesülését: utóler a szovjet, vagy kijutunk a zsákból...

Szürkületkor már állnak egységeink a várlaktanya udvarán. Munkácsra páncélos-elhárító csapatok érkeznek, s mi elindulunk, bizva a jó szerencsében...

Estére bevonulunk Ungvárra. Simon fhggy. ismét honvédségi alárendeltségbe kerül, s mennek az Ung völgyébe. Egyik szakaszom Sereš fhggy. parancsnoksága alatt partizán elhárítást végez a várostól északra, másik a szobranci országotat biztosítja.

Ungvár utolsó napjait éljük. Egyedül vagyok a századirodában, nézem az Ung szomorú, szürke vizét, s mégegyszer megpróbálok megmaradt embereimből egy szakasznyi erőt összehozni... Immár csak egy a kötelességünk: Harc a végsőig!

Kövendy Károly.

oooOooo

Fel! Fel imára bujdosó magyarok:
Szent, nagy csodát velünk csak Isten tehet,
Kitartó, eaddó imánkra egyszer,
Megnyitja nekünk a szent, magyar Eget!

Skeřl Kalemenné "Barka - pihék" c. verses könyvéből.

Az említett közlés és parancs vétele közben láttam, hogy az alezredes már a Nyiregyháza felé induló vonatban ül. Felszálltunk tehát arra mi is. Csak a cső, jőr. és én. A dandárparancsnok és segéd-tisztje az állomáson maradt, és velük nem is találkoztunk többé.

A vonaton azonnal felkerestem a jegyvizsgáló kalauzt. Megkértem, hogy a jegyek kezelése közben az alezredes jegyét jól nézze meg és közölje majd velem, hogy az milyen és hova szól? A kalauz megígérte, és hamarosan közölte is, hogy az alezredes szabadjeggyel utazik, mely az ország egész területére érvényes.

Nyiregyházához közeledtünk. Tekintettel arra, hogy a kémgyanu továbbra is fennállott, sőt fokozódott, gyorsan kellett határoznom, mit is tegyek? Valami olyat, hogy a káposzta is megmaradjon, viszont a kecske is jól lakjon. Tekintettel kellett lennem arra, hogy a kémgyanus vagy alezredes, vagy kém. Minden esetre az úgy kényes. Végül is úgy döntöttem, hogy az igazoltatás és a kémgyanu tisztázása nem egy zsufoolt vonatba való.

Parancsot adtam tehát a cső, jőr.-nek, hogy az alezredest Nyiregyházára való beérkezése után igazoltassa. Tudtam, hogy a nyiregyházai v. állomáson rendőri őrszoba is van. Ezt a helyet gondoltam legalkalmasabbnak az igazoltatásra. A jőr.-nek meghagytam, hogy vonatról szállva az állomás kijáratához álljanak, s ha az alezredes ott akar kimenni, tisztelgés után szólítsák fel, hogy igazoltatása végett a rendőri őrszobába jöjjön velük.

A vonat megérkezett. Jőr. leszállás után a kijáratához sietett. En az alezredest figyeltem. Ő is kiszállott, és nyomban átszállt a már ott várakozó budapesti gyorsvonatba. A jőr.-höz futottam, és közöltem a változott helyzetet. Megmutattam a kocsit is, hová az alezredes beszállott, és parancsot adtam, hogy hozzák be őt igazoltatás végett a rendőri őrszobába.

Ezután magam is a rendőri őrszobába siettem, hogy helyet készítsek az igazoltatáshoz. Egy egyenruhás rendőrt találtam ott. Magamot igazoltam és közöltem, hogy egy honvéd alezredest hozunk be igazoltatásra. Nem akarom, hogy ez más előtt történjék, s megkértem, hogy az igazoltatás időtartamára az őrszobát hagyja el. Ezt megtagadta aravaló hivatkozással, hogy a helyiség az ő szolgálati helye.

Az egyenruhás jőr. és az alezredes közben az őrszobába belépett. Jőr. puskáját sulyba vette a belépés előtt, majd az alezredes előtt vigyázba állva a puskát lábhoz tette, és alázatosan felkérte igazolásra. Az alezredes vonakodás nélkül engedelmeskedett. Fényképes igazolványt vett elő, s azt a jőr.-nek átnyújtotta. Jőr. mindkét tagja ekkor a puskáját balkarjára akasztotta, s a jv. vizsgálta az igazolványt, a társa pedig annak adatait jegyezte. En a sarokban álltam és figyeltem.

Simán ment minden addig, amíg a jv. a születés, beosztás és lakás helyeit nem kérdezte. Ekkor azonban dühbe jött az alezredes, ki közben állandóan a gyorsvonatot figyelte, s ezeket mondotta: "En nem vagyok gyilkos! Ezekhez az adatokhoz Önöknek semmi közük nincsen! Különben pedig álljanak vigyázba, ha velem beszélnek!" Ezután a jv. kezéből az igazolványát kikapta, kifutott a mozgásban levő vonatához és arra felugrott. És mi? Álltunk, mint számár a hegyen. A kémgyanu tisztázása szóba se jöhetett.

Az alezredes igazolványa valódinak és szabályosnak látszott. Viszont kémgyanu fennforgásakor csak akkor fogadhattuk volna azt el, ha annak hiteles voltát a kiállító parancsnokság is igazolja. Erre azonban szintén nem kerülhetett sor az alezredes távozása miatt.

A helyzet gyors mérlegelése után távbeszélőn felhívtam a debreceni K. osztályt. Ez azonnal intézkedett, hogy az alezredest a vonatról vegyék le. Ekkor tisztázódott, hogy az említett tényleges szolgálatot teljesítő tiszt. Budapesten a vasuti szállítmány vezetőséghez volt beosztva, s mint ilyen a vasuti berendezést, így a Morse-gép kezelését is ismerte.

Tisztázódott a felmerült kémgyanu is. Az alezredesnek volt egy fia, aki abban az időben az egyik tűzér-alakulattal a Nyiregyházán gyakorlatozott. Őt akarta meglátogatni. Az állomásparancsnokságon azért nem jelentkezett, mert a pihenő parancsnokot nem akarta za-

varni.

A leirtakból megállapíthatjuk, hogy kémet nem sikerült fog-
ni, viszont egy feljelentőt igen. Az alezredes ugyanis a debreceni had-
bíróshoz feljelentést tett az egyenruhás cső. jór. ellen. Az ügyészség
függelomsértés miatt vádat is emelt. A hadbíróház a főtárgyalást a hely-
színen, Nyíregyházán tartotta meg. A rendőr és én taruként lettünk arra
megidézve.

Kihallgatásomkor az eset mikénti lefolyását jelentettem.
Hangsúlyoztam, hogy az alezredes, mint honvéd tiszt, csak háromféle pus-
kaviselési módot ismerhet, s ez a vállra, illetve sulybavett és a lábhoz
tett puska. Jelentettem azt is, hogy a csendőrségi szabályzatunk azt is
megengedi, hogy csendőrnök, hogy puskáját szolgálatteljesítés közben - ha pl.
ir. okmányokat néz át, vagy bilincsel- karjára akaszthassa. Igazoltatás
közben a vádlott jór. tagjai is ezt tették.

Az alezredes csak hallgatott, majd azt jelentette: Soha nem
látott engem. Lényegileg azonban ő is ugyanugy jelentette az eset le-
folyását, mint én.

Kihallgatták a rendőrt is. A jór. puskaviselési módjára
velem egyezően jelentett. Jó volt tehát, hogy az őrszobából nem ment ki.

Az ügy azzal fejeződött be, hogy a hadbíróház a jór.-t a
vád alól felmentette.

Ez az eset a Felvidék visszacsatolása előtt történt. E te-
rület megszállására készült a gyakorlatozó csapat is. Istennek hála,
hogy vérünk nem folyt érte. Eppen ezért ne kutassuk mi sem a baj okait,
és ne számoljuk a költségeket sem.

Mi egy fél napon át vigyázzba is állottunk érte a hadbíró-
sági főtárgyaláson, és a feljelentett jór. izzadt. Magam lelkiismereti
furdalást éreztem. Arra gondoltam ugyanis, hogy ha ezért az ügyért vala-
kinek a vádlottak padjára kellett ülnie, úgy engem nem a tanu, hanem a
fővádlott szerepe illetett volna meg, mivel a jór.-t én kértem és én
utasítottam csellekvésre. Az ítélet viszont igazságos és felmentő volt,
ami elégtétel számunkra.

Sorainkban szálló ige volt, hogy a csendőr egyik lába min-
dig a fogházban van. Hogy ez mennyire igaz - úgy gondolom - azt a leirt
eset eléggé példázza.

oooOooo

Bihari Bűnlátó.

VALASZ SZEKELY OLGA LEVELERE.

A napokban hazánkból levelet kaptam. Örömmel vettem kéz-
hez azt, mert ritka vendégek közé tartozik. Vajjon ki írta? - fordítottam
kíváncsiságtól fűtve a halványkék borítékot. Kissé meglepődtem, mert a
feladó neve és címe arról hiányzott. Gyanakvással felbontottam, és ab-
ból négy oldalas, jó írással írt levelet vettem ki, melyet az előttem
teljesen ismeretlen Székely Olga írt alá.

Az aláíró levelének már bevezető soraiban kemény hangon
megró, amiért mint szegény család sarja, majd mint "kis csendőrcske" az
uri Magyarországon, a kapitalisták által sarkantyuzott parancsnokaim pa-
rancsait hűen végrehajtottam, s a munkásnyuzó miniszterek, főispánok,
grófok, bárók stb. védangyalaként fuszogtam. S amikor azok az igazság-
szolgáltatás előtt, zsebükben busás vagyonnal külföldre szöktek - a csa-
ládi nivoltomat, s vele a magyarságomat is megtagadva, sovárgó lélekkel
utánuk sompolyogtam, és az idegenben, éhbéért a szolgálatukba szegőd-
tem. Mint munkakerülő az éhbér, a velem hasonzorúkkal együtt, arra
kényszerít, hogy a magyar munkás-társadalom kárára harcoljak a volt ma-
gyar kegyurak, s a letűnt, gyászos korszakuk visszaállításáért. De bár-
mennyire is kapálódzunk, figyelmeztet Székely Olga - a magyarságot félre-
vezetni már nem tudjuk. Tudják otthon, hogy az általunk rendezett magyar
ünnepségeknek is az a célja, hogy azokon a kapitalizmus szellemét ter-
jesszük s annak tagokat verbuváljunk.

A további soraiban olyan hurokat pengtet, hogy az utolsó
lehetőség felhasználásával térjek haza, gyakoroljak önbírálatot, hogy élet-
tem lehajló utján még umberré emelkedhessek. Majd a hazatérés mikénti
lehetőségére nyujt bő felvilágosítást. De azt már nem is olvastam vé-
gig, hanem a jól ismert propaganda szöveget is tartalmazó levelet össze-
gyúrtem és a tűzbe dobtam. Ezzel Székely Olga levelének az ügyét lezártam.

./..

De "ember tervez, Isten végez". Pár nappal később álomban Budapesten, az Andrássy uton igyekeztem egyik régen látott, rokonom látogatására. Amikor a Szondi utcához értem, feltűnt nekem, hogy az emberek tömegesen csoportosulnak a Szabadság-tér felé. A kíváncsiság közéjük sodort. Már messziről láttuk, hogy a teret, kiabáló, lármázó tömeg az utolsó talpalattnyi földig megtöltötte. A látvány izgatott és kigyóként kacsaringózva furta magam előre. Az ordító szavak értelmét füleim kristályosítani kezdték: "Tűzre vele! Gaz bitang! Meg kell égetni! Fel kell nyársalni! Tömeggyilkos!", s e pillanatban a tér közepén halomra dobált rőzse hatalmas lánggal a magasba csapott.

Megborzadtam, de figyelmemet egy síró női jajj-kiáltás magára vonta. A hang irányába fordultam, és megbotránkozással láttam, hogy tőlem, alig 30 lépés távolságban, több nő kíséretében, két férfi egy meggyötört arcú, vézna nőt, karjainál fogva a máglya felé kényszerít. Az egyik mellett a hüllő hangoskodótól elképedve kérdeztem: "Mi történik itt? Miért és hova hurcolják azt a szegény, gyámoltalan nőt? Miért a máglya?"

A kérdezett férfi vad gyűlölettel tekintett rám, s szinte őrvongva ordította: "Maga tán' most esett le az égből"?- és undorral elfordult. Szégyenkezve, értelmetlenül bámultam magam elé. A durva szomszédom, talán maga is megszokta előző kijelentését, hirtelen hozzám hajolt és engesztaló hangon kérdezte: "Talán nem ismeri Székely Olgát"? s mélyen lehajolt, hogy köpése senkit ne érjen, s elkeseredetten megjegyezte: "A szenny, a mocok még Rákosin, Kádáron is tul tett. A tűzre vele!"

A tűz haragosan ropogott, miközben a nőt megkötözni kezdték. Elernyedt segélykiáltásai a tömeget lassan elnémította. A két férfi -végezve a kötözéssel- felkapta a nőt, hogy a tűzre vesse. Ezt látva, szívemet a torkomban éreztem dobogni, s az egész tstem megremegett. Lábam elgyengültek, s közben agyam forrón lüktetett. Torkom szakadtából kezdtem ordítani: "Emberek!... Az Urkrisztus nevében!... Ne tegyék!... Keresztények vagyunk!... Engedjék szabadon!..."- s szemeim előtt ugráló, sok fényes karikákon át még láttam, hogy a tömeg megmozdul, de ekkor -arcomon a szenvedés cseppjeivel- felébredtem.

Az álom aztán mindaddig foglalkoztatott, amíg el nem határoztam, hogy válaszolok Székely Olga levelére.

Igy kezdtem levelem: Szép magyar nevével aláírt s nekem is megküldött 4 oldalas levele számomra kitüntetés. Ellenértékül az igazság rögzítésével válaszolok arra.

Csendőri szolgálatra, mint szegény család sarja, azért jelentkeztem, mert már gyermek koromban tudtam azt, hogy csendőr csak erkölcsileg kifogástalan s megválogatott ember lehet. Ez a tudat ellenállhatatlanul vonzott, mert mint árva gyermek tartottam attól, hogy rossz társaság magával ragad. Nem a kommunista párthűség volt tehát akkoron az előfeltétele annak, hogy közbiztonsági közeg ki lehetett.

Kérdezem, hogy parancsnokunkat a kapitalisták miért vagy mire sarkantyúzták volna? Ennek a magyarázata talán volna levelének legérdekesebb része, de ez elmaradt. Felvilágosítása nélkül azt kell hinnem, hogy talán valamelyik alábbi parancs kiadására gondolt:

"Jelentse, örskörletében a szokásos évi bérén alul gazdasági cselédekét kik alkalmazznak?"

"Örskörletében a gazdasági cselédek lakását egészségi szempontból vizsgálja felül /lakhely személyenként legkisebb 15 m²/ és felülvizsgálásának eredményéről 3 példányban terjessze fel jelentését".

Parancsnokaink parancsainak pontos és lelkiismeretes végrehajtását a szabályzatainkban előírtakon felül még esküvel is megfogadtuk. Ezeknek megfelelően a legjobb tudásunk szerint végeztük szolgálatainkat. A szabad világban az említett feltételek ma is érvényesek a pártatlan szolgálatteljesítésre.

"A munkásnyuzó miniszterek, főispánok, grófok, bárók védangyalaként fesszelgett": védangyalt ezideig csak képen láttam, fesszelegni pedig... még azon sem. Szolgálatom ideje alatt minisztert és bárót összesen egyizben láttam, de ekkor is messziről. Főispánnak csak egyszer jelentettem. Felvilágosíthatna, hogyan sikerült ezek után előttük fesszelegnem?

"S mikor azok az igazságszolgáltatás elől megszöktek"...: Mondja Székely Olga, a II. világháború utáni magyarországi vérengzést.

valóban igazságszolgáltatásnak tekintí? Ha igen, azt kell gondolnom, hogy vagy vérengző természetű, vagy nem látott, hallott semmit az otthon történtekből, avagy még tudomást sem akar venni azokról. Embereket csak azért, mert vagyonuk volt, de kommunisták nem voltak, a lámpavasakra és az utcák fáira, félholtra verve felagatni, vagy mint a kutyát az utcán agyonverni nem szörnyű kegyetlenkedés-e s emellett igazságtalanság is? Ha ilyen esetekről tudomást nem szerzett volna, érdeklődjék Miskolcon, hogy Borbély-Maczkó Emilt és társait 1945. tavaszán milyen körülmények között és eszközökkel fosztották meg életüktől.

Vagyon fáradságot és derítse fel azt is, hogy a győmrői /Pest-megye/ kiserdőben kik faragták hegyesre élő emberek ujjait és miért? Nézzem azután is, hogy a budapesti Szabadság-tér alatt kiépített ÁVO kazematákban, az ember-darálógépeken kik és kiket daráltak le? Az embert kettészakító asztalokon kik és kiket tépdestek széjjel? És a körmöt tépő gépeken, kiknek a körmeit tépdesték le? Vagy talán ezeket az áldozatokat mind le is darálták?

Hozza nyilvánosságra az Andrássy ut 60. alatt elkövetett kegyetlenségeket is, és állapítsa meg, hogy onnan 1945. tavaszától 1947. júliusáig, éjjelente, tehergépkocsikkal hány áldozatot szállítottak a Dunába? És kérdezze ki, ha még él, Böttös Lajos tk. urat arra nézve, hogy kik akasztották fel lábainál fogva, verték félholtra és azokat hányszor ismételték meg?

Ha elfogulatlanul s a megtörténteknek hűen foganatosít megállapításokat, hiszem, hogy arról győződik meg, miszerint engem s a hozzám hasonlókat nem az igazságszolgáltatástól való félelem kényszerített Hazánk olhagására, hanem az igazságot teljesen nélkülöző kegyetlenkedések és szörnytettek.

"Az idegenben éhberért, a magyar munkástársadalom kárára, a volt magyar kegyurak szolgálatába szegődött": Ami az éhberes szolgálatomat illeti, azt megcáfolnom nagyon is egyszerű. A városunkban Központi munkahivatal működik, hol ellenőrizhető, mikor nem dolgoztam. S mert mindig dolgoztam, éhberre nem szorultam.

A munkástársadalom kárára való tevékenység közlésével éles tőrért mélyen a szívembe döfte. Bár igaz van abban, hogy mi itt idegenben kézzel-lábbal harcolunk, de éhber és kegyurak nélkül, csak azért, hogy a magyar munkás mielőbb és szabadon maga választhassa meg vezetőit, és hogy testi erőjét felemésztsa, kizsákmányoló norma-emelésektől s a kolhosoktól is mielőbb megszabaduljon.

Ne a mi harcunk ellen kiabáljon, hanem szóban és írásban tiltakozzék a moszkvai bérencek cselekedete ellen, amiért a magyar munkástól utolsó talpalattnyi földjét, kis vagyonkájával együtt elorozták, kolhosokba és a norma-emelések ravasz csapdájába kényszerítették, hol a napi nehéz munkájával az életszükségletének csak bizonyos hányadát biztosíthatja, s így éhezni, rongyoskodni kényszerül. Tiltakozzék az ellen, hogy a munkásoknak az élelmiszer üzletek előtt órákig kell ácsorogni, ha valamelyes élelmi cikket vásárolni akarnak, hogy a vidéki városokban és a községekben hus nincs, és hogy szörnyű a lakásinség. És emelje fel szavát az 1956-os magyar szabadságharc 30.000 halottjárt, a 150 kivégzett magyar gyermekért, a 40.000 ifju magyarért, kiket az orosz Szi-bériába elhurcolt és a kb. 200.000 hontalanságba kényszerített magyarért.

"De bármennyire is kapálódznak, a magyarságot félre vezetni nem tudják": Ebben nagyon igaz van. Az 1956 évi szabadságharc legjobb bizonyítéka ennek. Amint az otthoni magyarokat nem lehet tévútra vezetni, úgy büvös, fondorlatos, hazacsalogató szavai engem sem tévesztenek meg. Bármennyire is keserű a hontalanság kenyere, még mindig sokkal izesebb, mint a kommunizmusé. De biztosítom arról, ha az általunk és a magyar munkások által régóta várt változás bekövetkezik, valamennyien hazamegyünk. Nem azért, hogy embereket fákra és lámpavasokra aggasunk, hanem azért, hogy a valódi magyar föltámadásnak magyar Testvéreinkkel együtt örülhessünk.

oooOooo

B.76.

"Nem elég törvényeket hozni. A törvényeket tartalommal kell kitölteni és meg kell azokat valósítani a mindennapi munkánkban."

"A törvény nem ott kezdődik, amikor meghozzák, hanem ott, hogy hogyan hajtják végre."

Gr. Teleki Pál.

DICSÉRETEK KIHIRDETÉSE.

A MKCSBK. Vezetője diszes okiratban a következő Bajtársakat megdicsérte:

D. L. szds.-t, Canada. Mint érdeműs területvezető a canadai kiváló szellemű közösségi életet olyan magas nívón tartotta, hogy általa nemcsak a társadalom, hanem az állami hatóságok elismerését is kiérdemelte, ami végül a hatósági működési engedély -a Charter- elnyeréséhez vezetett.

Dr. M. J. hdgy.-t, Canada. Csendőrr csoportjának mintaszéri vezetése, a csendőrr szellemnek izzó hazaszeretettől sugalt ébrentartása, a bajtársi életnek példatadó falvirágoztatása terén szerzett kimagasló érdemeiért és vezetőinek hűséges, céltudatos támogatásáért.

v. O-S. L. zls.-t, Australia. A bajtársi szellem ébrentartása és fokozása, a csendőrrsarjak oktatása, nevelése és lelkiükben a nemzet-hűség-, a haza- és fajszereket ápolása terén izzó magyar lelkiségével kifejtett, példatadó tevékenységéért és vezetőinek hűséges és odaadó támogatásáért.

R. J. főtörm.-t, Canada. Mint a torontói csendőrr csoport ki-váló, lelkes és áldozatkész tagja, teljes erkölcsi és anyagi segítőkészséggel segítette csoportvezetője támogatására abban a törekvésében, hogy a csoport hatósági működési engedélyt -Chartert- nyerjen: ezért a fenn-költ magyar- és bajtársi magatartásáért.

A többi dicséretet lapunk következő számában hirdetjük ki.

oooOooo

BESZÁMOLÓ KARÁCSONYI AKCIÓNKRÓL.

Egy segítő akció sikerét nemcsak a befolyt adományok ösz-sege, hanem a segélyek mérve és a segélyezettek száma is igazolja. Ezen szempontokból mérlegelve az 1962. évi Karácsonyi-Akciókat, teljesen eredményesnek nevezhetjük azt. Ugyanis a központból segélyezésre 1288.19 Guldent használtunk fel, 17 izbeni pénzsegélyt osztottunk ki 25-90 Gulden közötti kiszabásban, és 7 használt ruházati és élelmiszer csomagot -ezek közül 5-öt Magyarországra- küldöttünk. A pénzbeli segélyezések öszértéke 890.33 Gulden; a csomagok értéke 376.95 Gulden, ezenkívül portóköltségre felhasználtunk 8.91 Guldent /utalványok + pénzáttalálásokra/, s végül postások ajándékozására 12 Guldent használtunk fel. Ezen kiadások fehtebb közösséget kimerítik.

Karácsonyi akciókra a következők juttatták el ide hozzájárulásait: Ausztriából: P. J. loo Ö.Sch., Sz. I. 50.-O.Sch., Angliából T. D. l angol font, Ausztraliából 3 csoporttól 159.35 Gulden, 75.97 Gulden és 80.06 Gulden; Argentíniai csoportunktól 74.40 Gulden; Braziliából 17.45 Gulden; Canadából calgaryi csoporttól 66.60 Gulden, hamiltoni csoporttól 142.30 Gulden, port-colbornei csoporttól 83.41 Gulden és torontói csoporttól 132.50 Gulden, valamint montreali csoporttól 65.89 Gulden, ugyancsak Canadából M. I.-tól 9.75 Gulden. Dániából K. Gy.-tól 20 dánkrona. Németországból K. A. 5 DM., E. R. 200 DM. Schweizből: Dr. N. Z.-tól 10 Sch. Fr., U.S.A.-ból new-jerseyi csoporttól 49.89 Gulden és U. J.-tól 26.25 Gulden. A segélyalapból pedig 71.56 Guldent használtunk fel.

Ezenkívül az alábbi közvetlen segélyezésről kaptunk értesítést: a hamiltoni csoportunk Cs. E. szds. bajtárs részére 20 dollárt, közösségünk adminisztrációs kiadásainak fedezésére 8 dollárt és utolsó Felügyelőnk gyógykezelésére 10 dollárt; montreali csoportunk Franciaországban élő egyik bajtársunk segélyezésére 25 dollárt, míg port-colbornei csoportunk Magyarországra egyik bajtársunk özvegyének segélyezésére 50 dollárt, míg egy másik bajtársunknak ugyancsak haza-6.50 dollár értékű csomagot küldött. Végül Ausztriából B. J. szkv. bajtársunk havonta 30-30 Ö.Sch.-t juttatott a múlt évben az innsbrucki magyar iskolának; P. J. alez. bajtársunk csomagot küldött Magyarországra egyik bajtársunknak, egy bajtárs 50 DM.-el segítette nagycsaládu öz. özvegyet.

Köszönet illesse mindazokat, akik ez utóbbi karácsonyi akciónk eredményességét anyagi támogatásukkal megvalósították. Helyet-tünk azonban az ide beérkezett több köszönő-levélből az alábbiakat idézzük: "A gyógyszer az itteni vámhivatal utján megkaptam. Nagyon-nagyon Ezuton köszönettel nyugtázzuk az Ön . . . hozzájárulását a B. L.-re segélyalapra."

köszönöm szíveségeteket. Bizony nélkül mindkét lábam amputálásától kellett tartanom. Jóságotok folytán a jövőben is kilátás lévén a gyógy-szerra, most nyugodt vagyok."

" Nagy örömmel és meglatódva vettem a címre érkezett loo D.M.-t, mint a MKCSBK. karácsonyi ajándékát. Ez az ajándék nemcsak anyagi segítséget, hanem többet, sokkal többet jelent nekem, és sokat mond dicső Testüle-tünkről, derék Bajtársainkról. Mindig szerettem és büszke voltam hivatásomra, s ez a tudat és önértet mind a mai napig még csak gyarapodik ben-nem, ha arra gondolok, hogy itt, az innár hosszúra nyult emigrációban is -híven régi hagyományhoz- nagy szeretettel, megértéssel és gondossággal jár el vezetőségünk az elesett bajtársakkal szemben. Ezért hiszem, hogy erre a Testületre még hivatás vár. Ha a gonoszság és hazugság ideigle-nesen felülkerekedett is, végül mégis az igazság győz. Engedje a jó Isten azt mielőbb!

Végül pedig szívem minden szeretetével mondok hálás köszön-tet az MKCSBK. vezetőségének és az adakozó Bajtársaknak segítségükért".

ooo0ooo

KÖZLEMENYEK, SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gál Lajos őrm. keresi bajtársát, Tárkányi József őrm.-t, utolsó szolgál-tali beosztása: Galántai cső.zlj. Keresett címének mielőbbi közlését kérjük, hogy azt Gál bajtársunknak továbbbithassuk.

Külön kívánságra nyilvánosan és itt is nyugtázzuk az Australiából kül-dött 19 austral-fontot, amelyre B.F. 6, F.J. és O.L.2-2, V.S.5 és U.M.4 austral fontot adtak.

A New-brunswickből több ide juttatott 28 dollárt az alábbiak adták össze: F.D. és P.J. 5-5, Z.V., K.J., B.K., K.J., B.J., T.M., H.S. és T.I.2-2, Sz.B. és V.F. 1-1 dollárt.

A fenti hozzájárulásokat már közvetlenül nyugtáztuk az ide küldőknek, s ezuttal is megköszönjük azokat.

Nyugatausztáriali csop. vezető a következő felhívást adta ki a közelmult-ban a csoportjához tartozóknak. "A Bajtársi Levél és azon tul, minden esendő bajtára nevében őszintén köszönöm Neked, ha adományoddal támo-gatni igyekeztél közösségi munkánkat. Adományodról a nyugtát csatolom. Ha most még nem volt az csatlóható a Te részre, de segíteni kívánsz, úgy kérlek juttasd el adományodat mielőbb hozzám. Jőszíved megmutatni most sem késő!

Ne feledd Bajtársam, hogy a Bajtársi Levél a Te esendő bajtársaid sze-rető üzenetét és hűségének kifejezését hozza el mindenkor Tehozzád! Ha most nem támogattad hozzájárulásoddal, úgy azt a Hozzád hasonlóan szintén keményen dolgozó és családot eltartó bajtársaid ajándékozzák Neked. Hat hónapra kifizették azt a Te részre is, mert nem tudják el-hinni, hogy éppen Te lennél az, aki hűséges soraikból kilépett. Légy boldog és büszke, s légy hálás a jó sorsodnak, hogy Te vagy az, aki adhatasz".

Csendőrra viharban c. és kiadni tervezett könyvünkre több csoportunk-tól nem érkezett ide még be az igénylés. Kérjük annak mielőbbi megkül-dését.

ooo0ooo

H A N D S C H R I F T - K E Z I R A T. Adress-Cím: B.L.SZERKESZTOSEGE.

UTRECHT, Nansenlaan 29, Nederland-Europe.

Drukkwerk!
Printed Matter!
Periodique!
Drucksache!

Heer
• Mr. Dr. B. R E K T O R
Msr.
Herrn. P.O.Box 784

Presidio of Monterey, Calif.

U.S.A.

